Tashkilot nomi

Tadqiqot mavzusi va talabgor to‘g‘risidagi asosiy ma’lumotlar

Doktorantura (DSc)ga qabul uchun

Tadqiqot mavzusi

Talabgor:
F.I.O.

Ilmiy ixtisoslik:
shifri va nomi

Taqdimot sanasi:
20_-yil “___” _____

Avvalgi ilmiy natijalar va ularning rejalashtirilayotgan tadqiqot bilan bog‘liqligi

Ushbu bo‘limda talabgorning avvalgi ilmiy faoliyati doirasida olingan, rejalashtirilayotgan tadqiqotga bevosita daxldor asosiy ilmiy natijalari, ular orqali hal etilgan ilmiy masalalar hamda yangi tadqiqot muammosiga o‘tishdagi uzviylik yoritiladi

Taqdimotda ko‘rsatiladigan ma’lumotlar

Avvalgi asosiy ilmiy natijalar
Talabgor tomonidan avvalgi ilmiy faoliyat davomida olingan, rejalashtirilayotgan tadqiqotga bevosita daxldor asosiy ilmiy natijalar yoritiladi

Avvalgi natijalar orqali hal etilgan ilmiy masalalar
Olingan natijalar yordamida qaysi ilmiy masalalar hal etilgani va ular orqali nimalarga erishilgani ko‘rsatiladi

Yangi ilmiy muammoga o‘tish
Avvalgi natijalar yangi ilmiy muammoga qanday olib kelgani, davom ettirilishi zarur bo‘lgan jihatlar asoslanadi

Yangi tadqiqot uchun ilmiy asos va tajriba
Talabgorning avvalgi tajribasi, bilim va ko‘nikmalari yangi tadqiqotni muvaffaqiyatli amalga oshirishga xizmat qilishi ko‘rsatiladi

Avvalgi ilmiy natijalar → Hal etilgan masalalar → Yangi ilmiy muammoga o‘tish → Ilmiy asos va tajriba → Yangi tadqiqotga uzviy bog‘liqlik

Baholashda e’tibor qaratiladi

Avvalgi asosiy ilmiy natijalar
asosiy natijalar ajratilgan, rejalashtirilayotgan tadqiqotga daxldor va ilmiy mazmunda bayon etilgan

Avvalgi natijalar orqali hal etilgan ilmiy masalalar
hal etilgan ilmiy masalalar va ularning ilmiy yoki amaliy ahamiyati asoslangan

Yangi ilmiy muammoga o‘tish
yangi ilmiy masala avvalgi natijalardan mantiqan kelib chiqqan va tadqiqot avvalgi ishlarning takrori emas

Yangi tadqiqot uchun ilmiy asos va tajriba
mavzu bo‘yicha tegishli ilmiy tajriba hamda uning yangi tadqiqotni amalga oshirishdagi ahamiyati asoslangan

Eslatma: ushbu bo‘limda asosiy e’tibor avvalgi natijalarning mantiqiy davomiyligini ta’minlash, yangi ilmiy muammoga o‘tishdagi uzviylikni asoslash hamda doktorantning ilmiy salohiyati va tajribasini namoyon etishga qaratiladi.

Ilmiy muammoning zamonaviy holati va hal etilmagan jihatlari

Ushbu bo‘limda tanlangan ilmiy muammo bo‘yicha hozirgi kunda erishilgan asosiy yutuqlar, mavjud bilim va yondashuvlar tahlil qilinadi hamda hal etilmagan jihatlar aniqlanadi

Taqdimotda ko‘rsatiladigan ma’lumotlar

Ilmiy muammo va uning dolzarbligi
Tadqiqotga asos bo‘layotgan aniq ilmiy muammo yoki masala hamda uning dolzarbligini tasdiqlovchi dalillar yoritiladi

Zamonaviy ilmiy yondashuvlar va mavjud natijalar
Mahalliy va xorijiy tadqiqotlarda mavzu bo‘yicha erishilgan asosiy ilmiy natijalar, yondashuvlar va tendensiyalar ko‘rsatiladi

Hal etilgan masalalar
Ilgari bajarilgan tadqiqotlar orqali qaysi ilmiy masalalar hal etilgani qisqacha bayon etiladi

Hal etilmagan yoki yetarlicha o‘rganilmagan jihatlar
Mavjud bilimlar chegarasi, hali yechim topilmagan yoki yetarlicha o‘rganilmagan masalalar aniqlanadi

Yangi tadqiqot zarurati
Hal etilmagan jihatlar asosida yangi tadqiqotni amalga oshirish zarurati asoslantiriladi

Asosiy manbalar
Foydalanilgan muhim manbalar va ularning qisqacha tahlili ko‘rsatiladi

Baholashda e’tibor qaratiladi

Muammoning dolzarbligi va asoslanganligi
tanlangan muammoning ilmiy va amaliy ahamiyati, dalillar bilan asoslanganligi

Zamonaviy holatni tahlil qilish sifati
mavjud ilmiy yutuqlar va yondashuvlar yetarli darajada tahlil qiliganligi

Hal etilmagan jihatlarni aniqlash
mavjud bilimlar chegarasi to‘g‘ri aniqlanganligi, bo‘shliqlar asosli ko‘rsatilganligi

Yangi tadqiqot zaruratining asoslanganligi
hal etilmagan jihatlardan kelib chiqib, yangi tadqiqotga ehtiyoj mantiqan asoslanganligi

Foydalanilgan manbalar va tahlil sifati
manbalar dolzarbligi, ishonchliligi hamda tahlilning chuqurligi

Eslatma: ushbu bo‘limda asosiy e’tibor muammoning zamonaviy holatini real manbalar asosida tahlil qilishga, hal etilmagan jihatlarni aniqlashga hamda yangi tadqiqot zaruratini mantiqan asoslashga qaratiladi

Tadqiqot konsepsiyasi, maqsadi va asosiy vazifalari

Ushbu bo‘limda rejalashtirilayotgan tadqiqotning ilmiy konsepsiyasi, asosiy maqsadi hamda maqsadga erishish uchun belgilangan asosiy vazifalar yoritiladi

Taqdimotda ko‘rsatiladigan ma’lumotlar

Tadqiqot konsepsiyasi
Tadqiqotning umumiy ilmiy g‘oyasi, yondashuv va asosiy tamoyillari, uni amalga oshirishga doir konseptual yondashuv bayon etiladi

Tadqiqotning maqsadi
Tadqiqot davomida erishilishi ko‘zda tutilayotgan asosiy ilmiy natija yoki kutilayotgan yechim aniq va umumlashtirilgan tarzda ifodalanadi

Maqsadga erishish yo‘nalishi
Tadqiqot maqsadiga erishish uchun belgilangan ilmiy yo‘nalishlar va ularning o‘zaro bog‘liqligi ko‘rsatiladi

Asosiy vazifalar
Tadqiqot maqsadiga erishish uchun bajarilishi rejalashtirilgan asosiy ilmiy vazifalar ketma-ket va mantiqiy izchillikda keltiriladi

Vazifalar o’zaro bog‘liqligi
Belgilangan vazifalarning bir-birini to‘ldirishi, mantiqiy ketma-ketligi hamda maqsadga qanday hissa qo‘shishi yoritiladi

Kutilayotgan ilmiy natija
Tadqiqot yakunida olinishi kutilayotgan asosiy ilmiy yoki amaliy natija haqida umumiy ma’lumot beriladi

Baholashda e’tibor qaratiladi

Konsepsiyaning mantiqiyligi va asoslanganligi
tadqiqot konsepsiyasi ilmiy asoslangan, izchil va tadqiqot mavzusiga mos darajada yoritilganligi

Maqsadning aniqligi va muvofiqligi
tadqiqot maqsadi aniq ifodalangan va vazifalar bilan uzviy bog‘langanligi

Vazifalarning to‘liqligi va izchilligi
belgilangan vazifalar maqsadga erishishni ta’minlaydigan darajada to‘liq va mantiqan to‘g‘ri ketma-ketlikda belgilanganligi

Vazifalar o’zaro bog‘liqligining ta’minlanganligi
vazifalar o‘zaro uzviy bog‘langan va tadqiqotning umumiy maqsadiga xizmat qilishi

Kutilayotgan natijaning asoslanganligi
kutilayotgan ilmiy natija real, erishish mumkin va tadqiqot maqsadiga mos ravishda belgilanganligi

Eslatma: ushbu bo‘limda asosiy e’tibor tadqiqot konsepsiyasining izchilligi, maqsadning aniqligi, vazifalarning mantiqiy bog‘liqligi va kutilayotgan natijaning asoslanganligiga qaratiladi.

Tadqiqot obyekti, predmeti va qamrovi

Ushbu bo‘limda tadqiqotning o‘rganish doirasi, asosiy e’tibor qaratiladigan predmet hamda tadqiqot amalga oshiriladigan hudud, davr, ma’lumotlar va namunalar doirasi yoritiladi

Taqdimotda ko‘rsatiladigan ma’lumotlar

Tadqiqot obyekti
Tadqiqotda o‘rganiladigan muayyan jarayon, hodisa, tizim yoki obyekt aniqlanadi

Tadqiqot predmeti
Tadqiqot obyekti doirasida bevosita o‘rganiladigan muayyan xususiyatlar, omillar, bog‘lanishlar yoki jarayonlar aniqlanadi

Obyekt va predmetning o’zaro bog‘liqligi
Predmetning ob’ekt tarkibidagi o‘rni va u bilan o‘zaro bog‘liqligi yoritiladi

Tadqiqot qamrovi
Tadqiqot amalga oshiriladigan hudud (geografik), davr (vaqt), ma’lumotlar manbalari, namunalar yoki kuzatuvlar doirasi ko‘rsatiladi

Obyekt → Predmet → O‘zaro bog‘liqlik → Hudud → Davr → Ma’lumotlar va namunalar → Qamrov

Baholashda e’tibor qaratiladi

Obyektning aniqligi va mosligi
tadqiqot obyekti ilmiy sohaga mos, aniq va yetarlicha asoslanganligiga

Predmetning fokuslanganligi
tadqiqot predmeti ob’ekt doirasida aniq belgilangan va o‘rganishga yo‘naltirilganligiga

O’zaro bog‘liqlikning izchilligi
obyekt va predmet o‘rtasidagi bog‘liqlik izchil va mantiqan asoslanganligiga

Qamrovning asoslanganligi va yetarliligi
hudud, davr, ma’lumotlar va namunalar doirasi tadqiqot maqsadi va vazifalariga mos, yetarli va asoslanganligiga

Amaliy imkoniyat va real tadbiqiylik
belgilangan qamrov tadqiqotni amaliy jihatdan amalga oshirishga imkon berishiga

Eslatma: ushbu bo‘limda asosiy e’tibor tadqiqot obyekti va predmetining aniq belgilanishi, ularning o‘zaro bog‘liqligi hamda tadqiqot qamrovining asoslanganligi va yetarliligiga qaratiladi

Tadqiqot metodologiyasi va usullari

Ushbu bo‘limda tadqiqotni amalga oshirish uchun qabul qilingan metodologik yondashuv, qo‘llaniladigan usullar majmui hamda ularning tanlanish asoslari yoritiladi

Taqdimotda ko‘rsatiladigan ma’lumotlar

Metodologik yondashuv
Tadqiqotning umumiy metodologik asoslari, yondashuv turi va ilmiy nuqtai nazariy asoslari yoritiladi

Tadqiqot usullari majmui
Tadqiqotda qo‘llaniladigan nazariy, empirik va eksperimental usullar to‘plami tavsiflanadi

Usullarni tanlash asoslari
Tanlangan usullar tadqiqot maqsad va vazifalariga mosligi, ularni qo‘llash zarurati hamda afzalliklari asoslanadi

Usullarni qo‘llash ketma-ketligi
Usullarni qo‘llash bosqichlari, ularning o‘zaro bog‘liqligi va mantiqiy tartibi ko‘rsatiladi

Kutilayotgan natijalar va usullarning samaradorligi
Qo‘llaniladigan usullar orqali erishiladigan kutilayotgan natijalar hamda ularning ishonchliligi va samaradorligi yoritiladi

Axborot manbalari va ma’lumotlar bazasi
Tadqiqotda foydalaniladigan asosiy ma’lumot manbalari, ma’lumotlar bazasi va ularning tavsifi keltiriladi

Yondashuv → Usullar majmui → Tanlash asoslari → Qo‘llash ketma-ketligi → Kutilayotgan natijalar → Manbalar va ma’lumotlar bazasi

Baholashda e’tibor qaratiladi

Metodologik yondashuvning asoslanganligi
tadqiqot metodologiyasi ilmiy asoslangan, dolzarb va mavzuga mos yoritilganligi

Usullarning maqsad va vazifalarga mosligi
tanlangan usullar tadqiqot maqsadi va vazifalarini amalga oshirishga xizmat qilishi

Usullar majmuasining yetarliligi va uyg‘unligi
usullar to‘plami muammoni tadqiq etish uchun yetarli va o‘zaro uyg‘un shakllantirilganligi

Usullarni qo‘llashning mantiqiyligi
usullarni qo‘llash ketma-ketligi mantig‘iy, izchil va asoslantirilganligi

Natijalarning ishonchliligi va samaradorligi
usullar orqali erishiladigan natijalar ilmiy ishonchli va samarali bo‘lishi

Ma’lumotlar manbalarining yetarliligi
foydalaniladigan manbalar ishonchli, dolzarb va tadqiqot uchun yetarli darajada bo‘lishi

Eslatma: ushbu bo‘limda asosiy e’tibor metodologik yondashuvning asoslanganligi, usullarning maqsad va vazifalarga mosligi, ularning ketma-ketligi hamda kutilayotgan natijalar ishonchliligi va ma’lumot manbalari yetarlilligiga qaratiladi.

Kutilayotgan ilmiy yangilik

Ushbu bo‘limda tadqiqot natijasida olinishi kutilayotgan ilmiy yangiliklar, ularning mazmuni, ilmiy asoslanganligi hamda amaliy ahamiyati yoritiladi

Taqdimotda ko‘rsatiladigan ma’lumotlar

Kutilayotgan ilmiy yangiliklarning mazmuni
Tadqiqot natijasida olinishi kutilayotgan yangi ilmiy bilimlar, yondashuvlar, tamoyillar yoki yechimlar tavsiflanadi

Yangiliklarning ilmiy asoslanganligi
Kutilayotgan yangiliklar ilmiy nazariyalar, mavjud bilimlar va zamonaviy ilmiy yondashuvlar bilan uzviy bog‘liqligi ko‘rsatiladi

Yangiliklarning ilmiy darajasi
Yangiliklarning nazariy yoki uslubiy jihatdan qanchalik yangi ekani, mavjud bilimlardan farqlanishi yoritiladi

Ilmiy va amaliy ahamiyati
Kutilayotgan yangiliklarning ilm-fan rivojiga qo‘shadigan hissasi hamda amaliyotda qo‘llanilish imkoniyatlari ko‘rsatiladi

Natijalarning verifikatsiya va tasdiqlanish yo‘llari
Yangiliklarning ishonchliligi va to‘g‘riligini tasdiqlash uchun rejalashtirilgan usullar hamda baholash mezonlari tavsiflanadi

Baholashda e’tibor qaratiladi

Yangiliklarning mazmuni va aniqligi
kutilayotgan yangiliklar aniq va tushunarli tarzda ifodalanganligi

Ilmiy asoslanganlik darajasi
yangiliklar mavjud ilmiy bilimlar va nazariyalar bilan uzviy bog‘langanligi

Yangiliklarning ilmiy darajasi va yangiligi
tadqiqot natijasida olinadigan yangiliklarning ilmiy nuqtai nazardan qanchalik yangi ekani

Ilmiy va amaliy ahamiyati
yangiliklarning ilm-fan va amaliyot uchun ahamiyatli hamda qo‘llanilish imkoniyatiga egaligi

Verifikatsiya va tasdiqlash imkoniyatlari
yangiliklarning ishonchliligi va to‘g‘riligini tasdiqlash usullari asoslanganligi

Eslatma: ushbu bo‘limda asosiy e’tibor kutilayotgan ilmiy yangiliklarning mazmuni, ilmiy asoslanganligi, ilmiy va amaliy ahamiyati hamda ularni verifikatsiya va tasdiqlash imkoniyatlariga qaratiladi.

Kutilayotgan natijalarning ilmiy va amaliy ahamiyati

Ushbu bo‘limda tadqiqot natijalarining ilm-fan rivojiga qo‘shadigan hissasi hamda amaliyotda qo‘llanilish imkoniyatlari va kutilayotgan foydalari yoritiladi

Taqdimotda ko‘rsatiladigan ma’lumotlar

Ilmiy ahamiyat
Tadqiqot natijalarining ilmiy bilimlarni kengaytirish, mavjud nazariyalar va yondashuvlarni takomillashtirish, yangi ilmiy yo‘nalishlar va tadqiqotlarga asos bo‘lishdagi ahamiyati yoritiladi

Nazariy yangiliklarga qo‘shiladigan hissa
Kutilayotgan natijalar orqali qo‘lga kiritiladigan nazariy yangiliklar, ilmiy tushunchalar va qoidalar tizimiga qo‘shiladigan hissasi ko‘rsatiladi

Amaliy ahamiyat
Natijalarning amaliy sohalarda qo‘llanilishi, jarayonlarni takomillashtirish, samaradorlikni oshirish va muammolarni hal etishda beradigan foydasi yoritiladi

Amaliyotda qo‘llanilish sohalari
Tadqiqot natijalarining qaysi soha va tarmoqlarda, qaysi turdagi tashkilot va korxonalarda qo‘llanilishi mumkinligi ko‘rsatiladi

Kutilayotgan ijtimoiy-iqtisodiy samara
Natijalarning jamiyat uchun foydasi, iqtisodiy samaradorlik, resurslarni tejash, ekologik va ijtimoiy ta’siri yoritiladi

Natijalar ishonchliligi va barqarorligi
Kutilayotgan natijalarning ishonchliligi, takrorlanuvchanligi va amaliyotda barqaror qo‘llanish imkoniyatlari asoslanadi

Ilmiy bilimlar kengayadi → Nazariy yangiliklar kiritiladi → Amaliyotda qo‘llaniladi → Samaradorlik oshadi → Barqaror va foydali natija

Baholashda e’tibor qaratiladi

- **Ilmiy ahamiyatning darajasi** — kutilayotgan natijalar ilm-fanga qo‘shadigan hissasi va yangi bilimlar yaratish salohiyati
- **Nazariy yangilikning asoslanganligi** — natijalarning nazariy yangilik darajasi va ilmiy asoslanganligi
- **Amaliy ahamiyat va qo‘llanilish imkoniyati** — natijalarning amaliyotda qo‘llanilishi va muammolarni hal etishga xizmat qilishi
- **Amaliyotga joriy etish istiqbollari** — natijalarni amaliyotga tatbiq etish imkoniyatlari va joriy etish mexanizmlarining mavjudligi
- **Ijtimoiy-iqtisodiy samaradorlik** — tadqiqot natijalarining iqtisodiy samarasi, resurslarni tejash va ijtimoiy foydasi
- **Natijalar ishonchliligi va barqarorligi** — kutilayotgan natijalarning ishonchliligi, takrorlanuvchanligi va barqaror qo‘llanish imkoniyatlari

Eslatma: ushbu bo‘limda asosiy e’tibor kutilayotgan natijalarning ilmiy va amaliy ahamiyati, ularning nazariy yangilik darajasi, amaliyotda qo‘llanilishi hamda kutilayotgan ijtimoiy-iqtisodiy samaradorligiga qaratiladi.

Tadqiqotni amalga oshirish strategiyasi, bosqichlari va yakuniy asoslash

Ushbu bo‘limda tadqiqotni samarali va bosqichma-bosqich amalga oshirish strategiyasi, reja-jadvali hamda kutilayotgan natijalarni yakuniy asoslash yoritiladi

Tadqiqotni amalga oshirish strategiyasi

Tadqiqot maqsadiga samarali erishish uchun izchil, tizimli va dalillarga asoslangan yondashuv qo‘llanadi. Strategiya ilmiy metodologiya, zamonaviy usullar, resurslar samaradorligi va natijalarning amaliyotga yo‘naltirilganligini ta’minlaydi.

Bosqichlar rejasi (3 yil)

1 1-bosqich
Tayyorlov bosqichi
(1–12 oy)

- Mavjud adabiyotlar va amaliy tajribalar tahlili
- Tadqiqot dizayni va metodologiyasini shakllantirish
- Ma’lumotlar manbalari va zarur ma’lumotlarni aniqlash
- Dastlabki ma’lumotlarni yig‘ish va tizimlashtirish
- Dastlabki tahlillar va yondashuvlarni aniqlashtirish

2 2-bosqich
Asosiy tadqiqot bosqichi
(13–24 oy)

- Ma’lumotlarni yig‘ish va eksperimental/empirik tadqiqotlarni amalga oshirish
- Tanlangan usullar bo‘yicha tahlil va modellashtirish
- Natijalarni solishtirish va baholash
- Ara natijalarni ilmiy muhokama qilish va takomillashtirish
- Tadqiqot yo‘nalishini zaruratga ko‘ra optimallashtirish

3 3-bosqich
Tadqiqotni yakunlash va himoya bosqichlari
(25–36 oy)

- Natijalarni umumlashtirish va yakuniy xulosalarni shakllantirish
- Ilmiy yangilik va amaliy natijalarni rasmiylashtirish
- Dissertatsiyani dastlabki ekspertizadan o‘tkazish va tuzatishlar kiritish
- Dissertatsiyani himoyaga taqdim etish
- Ilmiy kengashda himoya qilish

Tadqiqotni ta’minlash va qo‘llab-quvvatlash

- Usulliy ta’minot va boshqaruv
- Malakali ilmiy rahbar va jamoa
- Zamonaviy uskuna, dasturiy ta’minot va ma’lumotlar bazalari
- Ilmiy adabiyotlar va ochiq ilmiy ma’lumotlar
- Hamkor tashkillotlar va tashqi ekspertlar yordami

Baholashda e’tibor qaratiladi

- **Strategiyaning mantiqiyligi va izchilligi** — tadqiqot maqsadi, vazifalari va usullari bilan mosligi va uzviy bog‘langanligi
- **Bosqichlarning asoslanganligi** — bosqichlar ketma-ketligi, muddatlari va ularning maqsadga xizmat qilishi
- **Metod va usullarning adekvatligi** — tanlangan usullar tadqiqot obyekti, predmeti va maqsadiga mosligi
- **Resurslardan foydalanish samaradorligi** — mavjud resurslar va imkoniyatlardan oqilona va samarali foydalanish
- **Natijalarning ishonchliligi va verifikatsiyasi** — natijalarni aniqlik, takrorlanuvchanlik va verifikatsiya qilish mexanizmlarining mavjudligi
- **Yakuniy asoslashning dalilliligi** — kutilayotgan natijalar va ularning ilmiy-amaliy ahamiyatining yetarli asoslanganligi

Eslatma: ushbu bo‘limda tadqiqotni amalga oshirish strategiyasi, bosqichlar rejasi, zarur resurslar asoslantiriladi hamda kutilayotgan natijalar va ularning ilmiy-amaliy qiymati yakuniy dalillar bilan izohlanadi.